

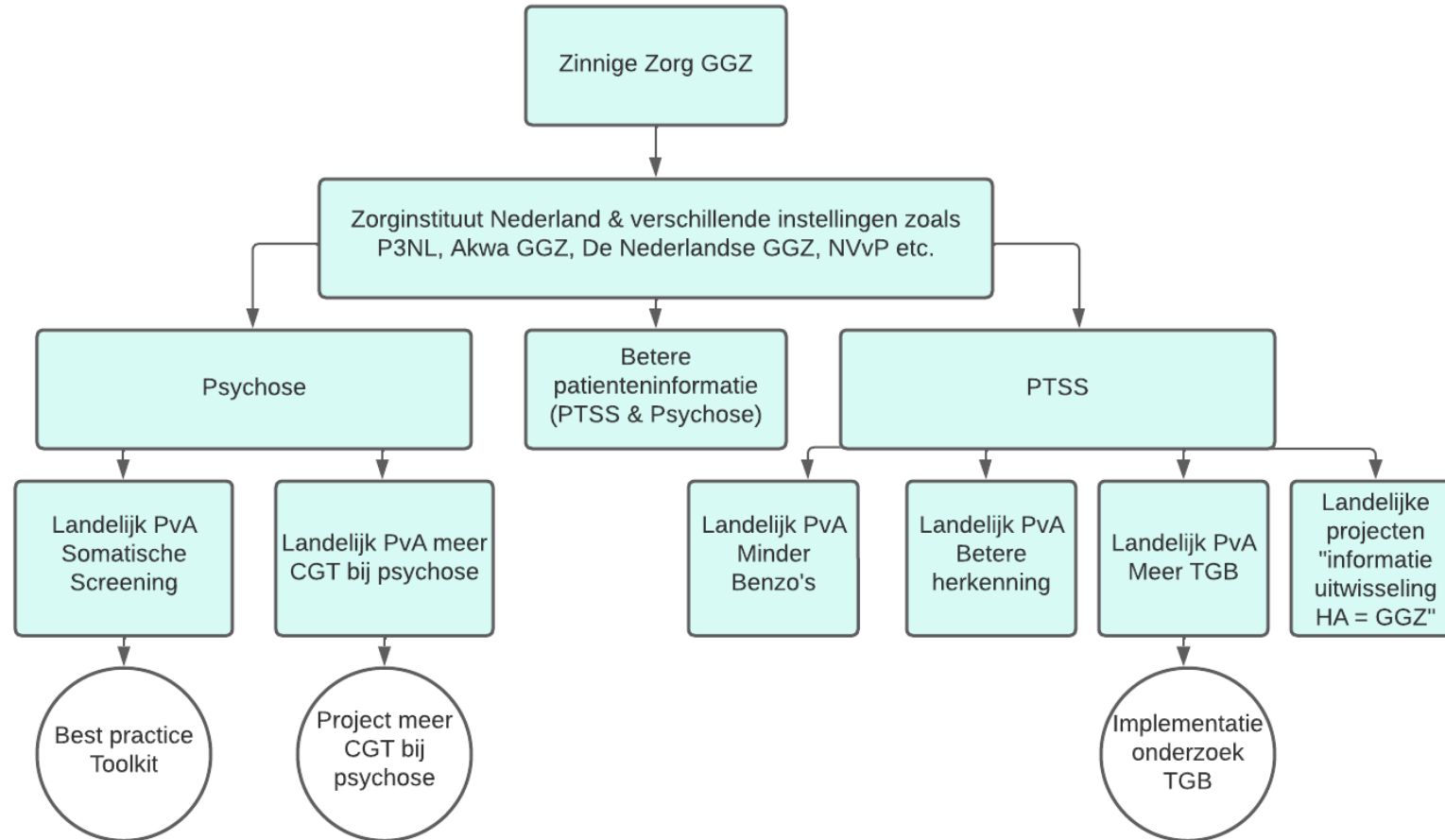
Zinnige Zorg PTSS & Psychose

Van meten naar implementeren: lessons learned uit Zinnige Zorg

P3NL-Middag
6 oktober 2023

Overzicht Zinnige Zorg PTSS & Psychose

Meer traumagerichte behandeling bij PTSS

- Tien koplopers instellingen (PsyQ, PSYTREC, Overwaal, GGZ Oost Brabant, Academisch Angstcentrum Altrecht, Tactus, Iriszorg, Arq, LUBEC, Novadic Kentron)
- Vragenlijst ontwikkeld in samenwerking met de universiteit van Leiden om de implementatie van traumagerichte behandeling en herkenning van PTSS in kaart te brengen
- Implementatieonderzoek (PsyQ, Overwaal, GGZ Oost Brabant, Tactus, Iriszorg, Novadic Kentron + nieuwe instellingen)
- In kaart brengen van knelpunten in de herkenning van PTSS en het toepassen van traumagerichte behandeling / samen met instellingen kijken naar gepaste ondersteuning

Somatische Screening EPA

- EPA patiënten hebben veel last van hart en vaatziekten, kanker, diabetes en overgewicht / leven gemiddeld 15 tot 20 jaar korter dan mensen zonder psychische aandoening
- Onderzoek Phrenos, UMC & GGZ Centraal: slechts 381 (7%) van de 5037 EPA- patiënten kreeg in de afgelopen 12 maanden een lichamelijk onderzoek
- Kenniscenrtum Phrenos “best practice” onderzoek & toolkit
- Thema bijeenkomst somatische screening EPA
- Starterskit somatische screening

Gezondheid

Lichamelijke screening ggz- patiënten schiet tekort

Volgens de richtlijnen moeten psychiatrische patiënten elk jaar lichamelijk worden onderzocht. Dat gebeurt nauwelijks, blijkt uit onderzoek.

Maurice Timmermans 27 augustus 2023

“De verwarde man”

Verwarde man zorgt voor alarmtoestand rond ziekenhuis Venlo

Updated 03 jul. 2023 02 jul. 2023 in BINNENLAND

Lees voor ▶

VENLO - Een verwarde man heeft zondagavond voor commotie gezorgd bij ziekenhuis VieCuri in Venlo. De Belgische vrachtwagenchauffeur was met zijn trekker met oplegger naar het ziekenhuis gereden, waar hij zich op de eerste hulp meldde met het verhaal dat hij een gevaarlijke stof over zich had gekregen. Daarop sloegen de hulpdiensten groot alarm en werd de eerste hulp afgesloten.

Verwarde man trekt aandacht op dak van Tilburgse Stationspassage: acht agenten in touw voor aanhouding

VIDEO **TILBURG** - De politie kwam donderdag handen en voeten te kort om een verwarde man van het dak van de Stationspassage in Tilburg af te halen. Acht agenten overmeesterden de verdachte uiteindelijk en sloegen hem in de boeien.

Verwarde man (58) zet buurt in Apeldoorn opnieuw op stelten: nu met trommel en geschreeuw uit zijn raam

VIDEO De verwarde 58-jarige man uit Apeldoorn die zondagavond werd aangehouden nadat hij de hele dag keiharde muziek in zijn auto luisterde, is gisteravond opnieuw ingerekend. Ditmaal sloeg hij constant op een trommel en schreeuwde hij uit het raam. Tegen de politie: „Kom maar binnen, dan hoeven jullie de deur niet te vernielen.”

Verwarde man sticht brand in eigen huis in Mook en wordt aangehouden

MOOK - De bewoner van een huis aan de Generaal Gavinstraat in Mook heeft donderdagmiddag brand gesticht in zijn keuken. De gealarmeerde brandweer heeft het vuur geblust en de woning geventileerd. De man is aangehouden door de politie.

Psychotische stoornis

- Prevalentie psychotische stoornis 1% van de bevolking. 2/3 man.
- Kenmerken psychotische stoornis: psychotische episodes, wanen, hallucinaties, angst & manie
- Hardnekkig misverstand: mensen met een psychotische stoornis zijn gevaarlijk
- Mensen met Ernstige Psychiatrische Aandoeningen (EPA) vormen 25% van de totale GGZ populatie en zijn goed voor 70% van de kosten in de GGZ

Rapport “praten naast pillen” (2019)

Door NU.nl

31 mei 2019 om 03:07
Update: 4 jaar geleden

140 reacties

Delen

Drie kwart van de in totaal bijna 100.000 psychotische patiënten in Nederland krijgt niet de psychotherapie die zij volgens specialisten nodig hebben. Ook medicatie wordt niet volgens de voorgeschreven richtlijnen verstrekt, schrijft de Volkskrant op basis van het vrijdag verschenen rapport *Praten naast pillen*.

Aan het onderzoek hebben negentien ggz-instellingen meegewerkt, die samen 24.000 patiënten met stoornissen vertegenwoordigen.

Er zouden te weinig behandelaars zijn om elke patiënt van psychotherapie te voorzien. Daarnaast is een deel van de groep huidige psychologen afgeschrikt door de "complexe problemen" van de patiënten.

Trouw

Driekwart van alle Nederlandse psychosepatiënten krijgt niet de juiste zorg

Beeld ANP XTRA

Van de 100.000 mensen in Nederland die last hebben van psychoses, krijgt slechts een kwart de zorg die zij zouden moeten krijgen, stelt de Vereniging voor Gedrags- en Cognitieve therapieën (VGCT) na onderzoek. De vereniging concludeert ook dat als mensen de benodigde zorg wél krijgen, die vaak door onvoldoende opgeleid personeel wordt gegeven.

Rapport praten naast pillen (2019)

Belangrijkste conclusies

- 70-75% van patiënten met psychose heeft geen toegang tot CGTp terwijl dit een standaard behandeling is
- Meer dan 50% van de CGTp wordt uitgevoerd door onvoldoende opgeleide therapeuten
- Als dit een standaardbehandeling van kanker betrof, was Nederland woedend. Diezelfde verontwaardiging is ook hier passend
- Er zijn meer psychologen nodig, en psychologen hebben meer specifieke opleidingen nodig om de kwaliteit van de geboden CGTp te verbeteren

Meer cognitieve gedragstherapie bij psychose

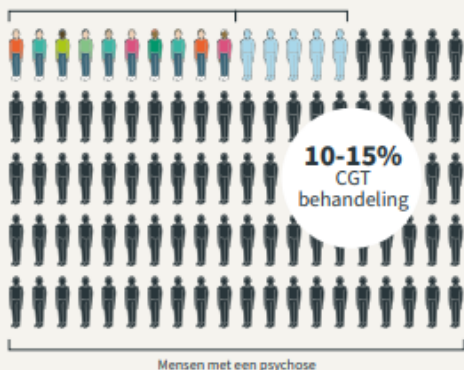
Zet je samen met ons in voor goede zorg bij psychose

Cognitieve gedragstherapie bij psychose (CGTp) wordt in de **zorgstandaard Psychose** aanbevolen omdat dit vaak een gunstig effect heeft op de psychische gezondheid van mensen met een psychose. Uit het rapport voor Zinnige Zorg van Zorginstituut Nederland bleek dat CGT in de praktijk te weinig onderdeel is van een behandeltraject bij psychose. Dat is de reden voor het project 'Meer CGT bij psychose' van Akwa GGZ.

- **CGTp zorgt voor:**
- ⊕ Minder last van psychotische klachten
- ⊕ Minder kans op terugval en crisiszorg
- ⊕ Minder last van depressieve klachten
- ⊕ Verbetering van het sociaal functioneren

Huidige praktijk

Te weinig CGTp in de praktijk.

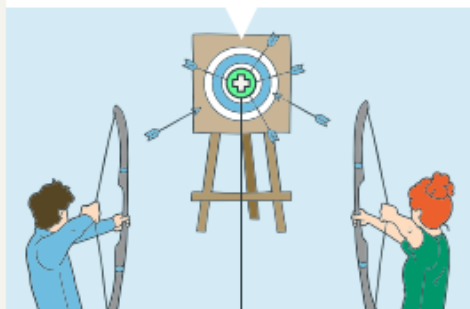
Geschat effect

Het zorginstituut schat CGTp in als een waardevolle investering in de psychosezorg.

Doelstelling

⌚ 1 - 2 jaar

Akwa GGZ en andere partijen uit het veld ondersteunen ggz-instellingen om in een periode van 1 tot 2 jaar meer CGTp te realiseren.

Randvoorwaarden voor succesvolle deelname

Bied ruimte voor opleidingen en studiedagen

1 FTE per 100 cliënten (aanbeveling rapport ZiNL)

Huidige situatie

Neem je deel aan het project? We starten met een nulmeting en brengen knelpunten in beeld. Deze metingen herhalen we tijdens het project om de voortgang te monitoren.

Nulmeting: knelpunten in kaart

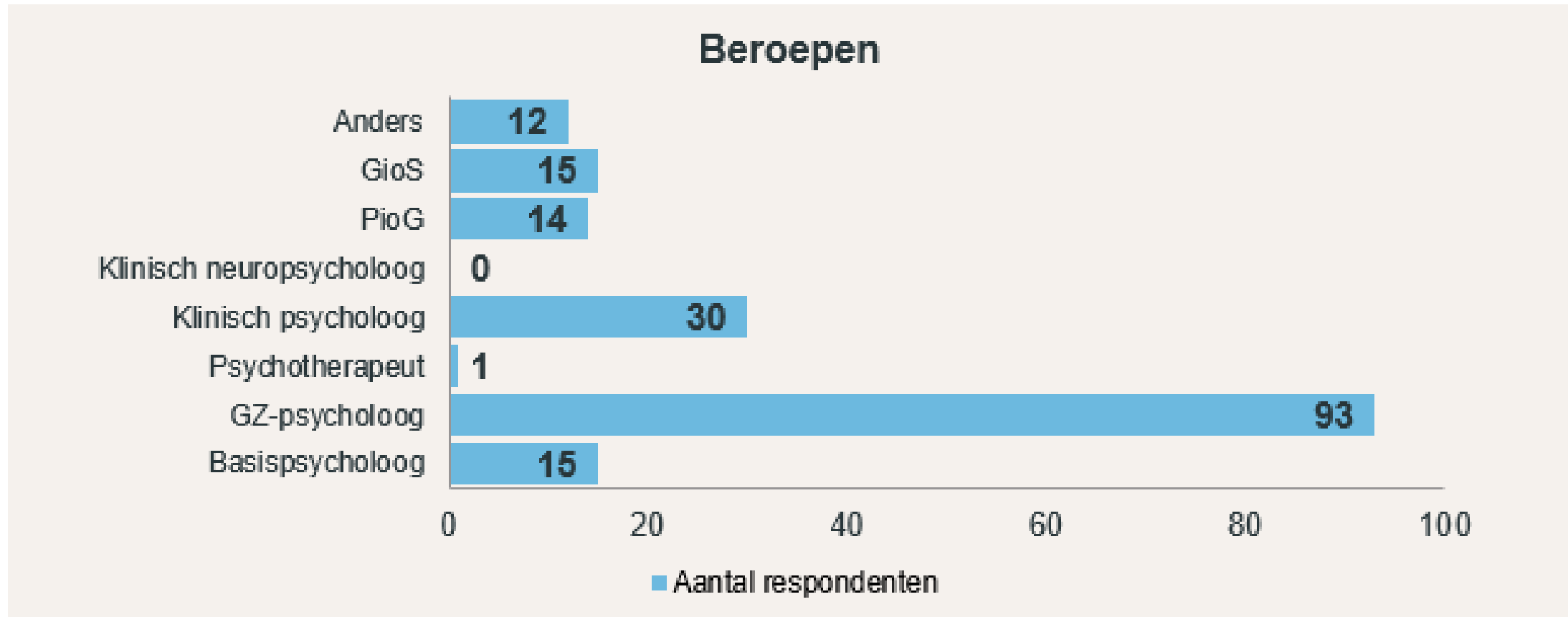

Deelnemers project

- Altrecht
- GGZ Breburg
- GGZ Centraal
- Parnassia
- GGZ Noord-Holland Noord
- GGZ Oost Brabant
- Lentis
- Mondriaan
- Arkin
- Emergis
- GGZ Westelijk Noord-Brabant
- Reinier van Arkel
- GGZ Drenthe
- GGZ inGeest
- Pro Persona
- Zuyderland GGZ
- GGZ Rivierduinen

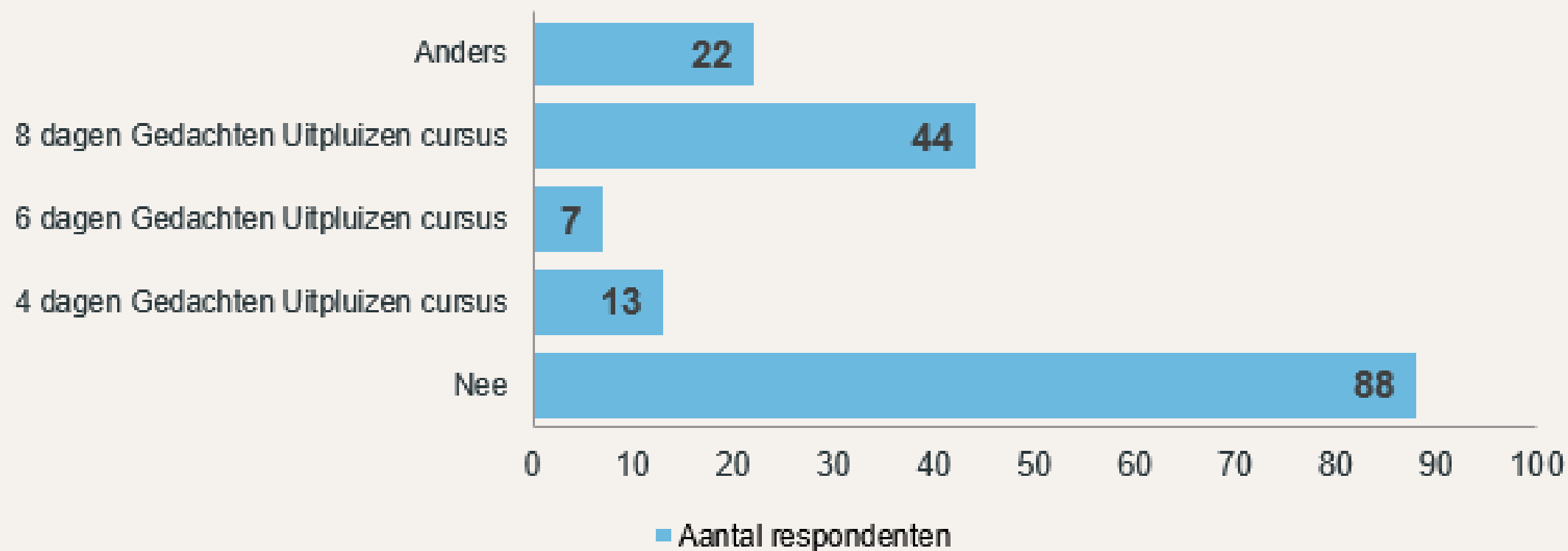

Specifieke opleiding voor CGT bij psychose

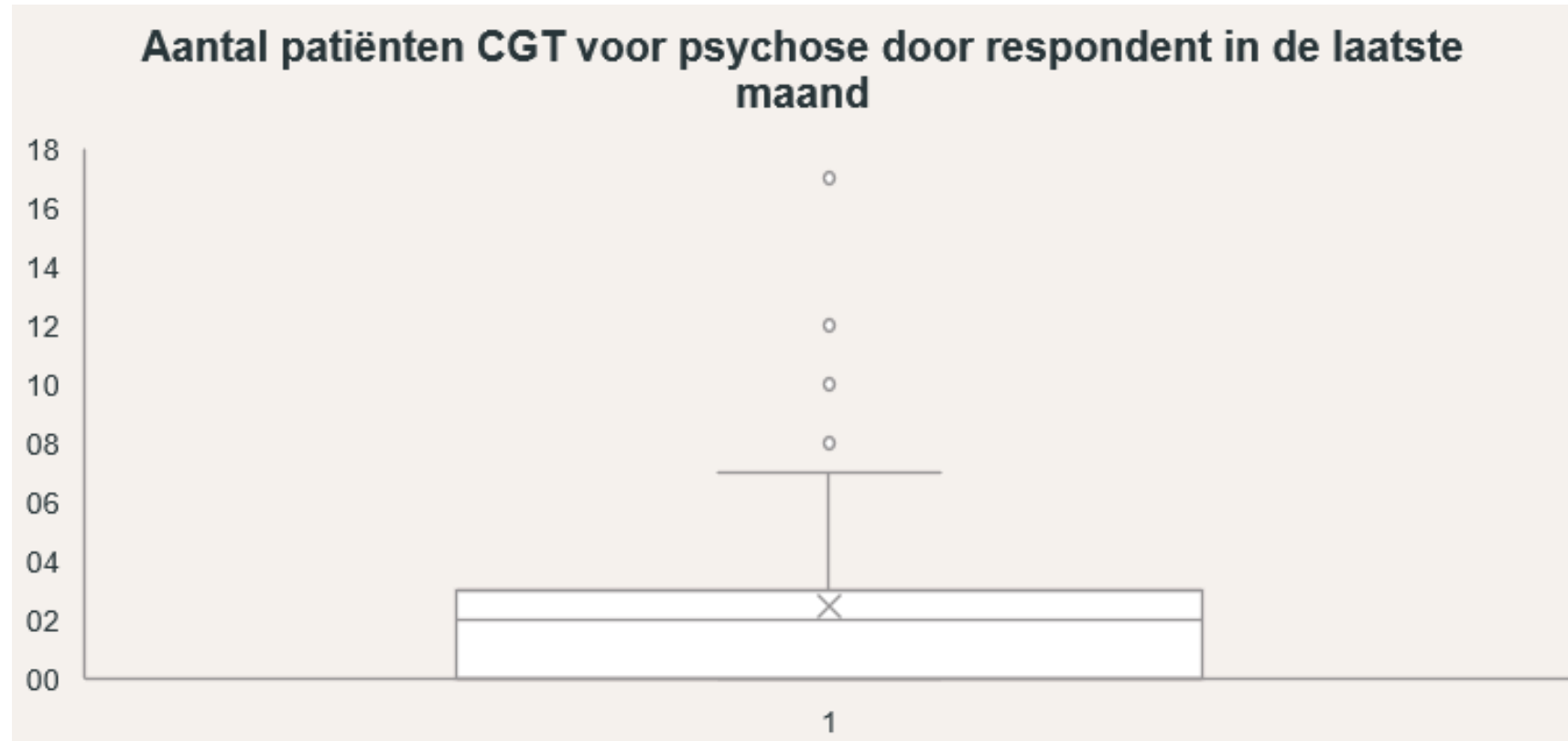
Specifieke opleiding voor CGT bij psychose

Specifieke cursus voor CGT bij psychose

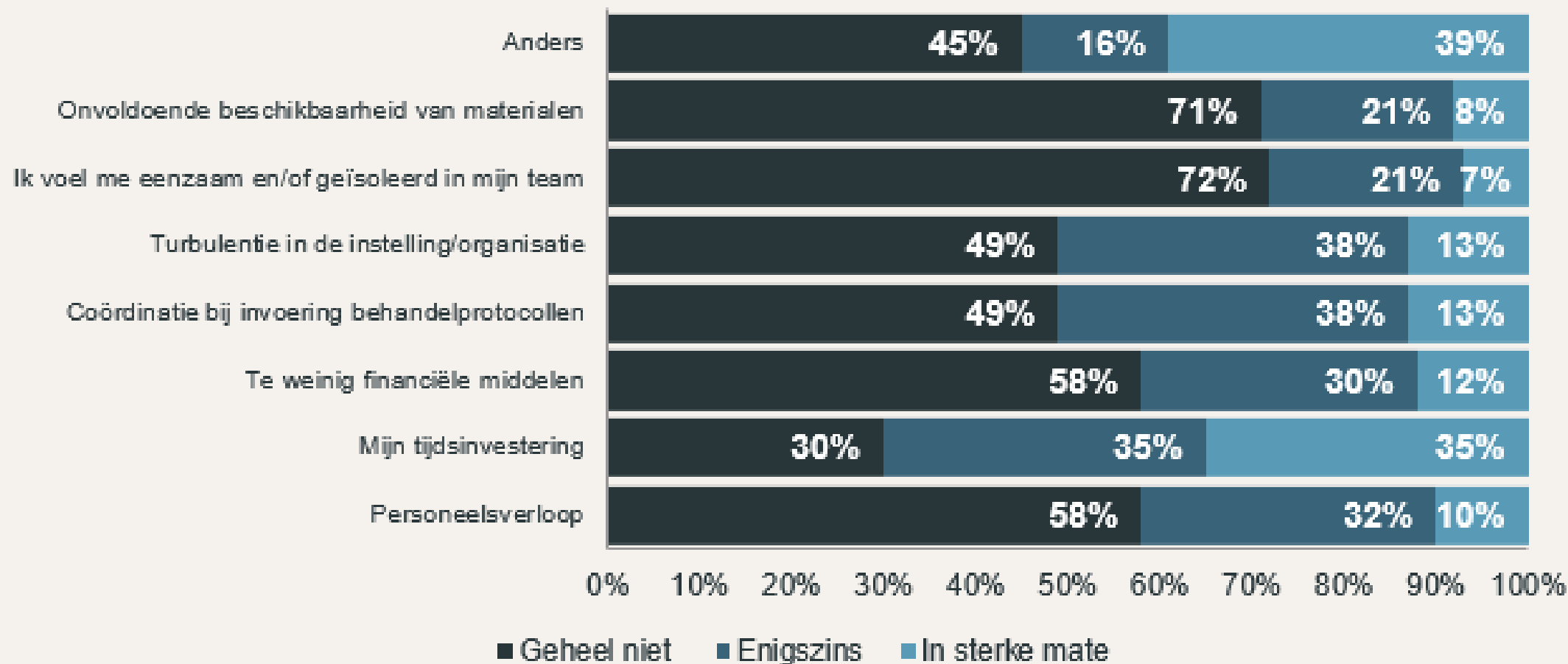

Aantal patiënten dat CGTp ontvangt

- Psychologen zonder specifieke CGTp cursus behandelden gemiddeld 1,5 patiënten per maand met CGTp, psychologen met een specifieke CGTp cursus gemiddeld 3,8 patiënten per maand

Belemmeringen toepassing CGT-protocollen

Lessons Learned

- De meeste instellingen hebben geen zicht op hoeveel CGTp er wordt uitgevoerd in de praktijk, dit maakt de nulmeting waardevol
- Grote verschillen tussen instellingen in de toepassing van CGTp, knelpunten en verbetermogelijkheden, maatwerk vereist
- Dit project activeert het zelf organiserend vermogen binnen de instellingen
- Bestuurlijk commitment is een stok achter de deur voor het doorvoeren van verbeteracties binnen de instelling
- Verbeteracties nadruk op scholing, supervisie en deskundigheidsbevordering

CGTp

Persoonlijke eerste reactie op de resultaten van AKWA CGTp project

Ik ben een 1-mens discipline in team

- Ben ik ook lang geweest. Doe je best en identificeer je zelf met je eigen discipline, niet met die van andere disciplines.
- Als je collega's je resultaten zien gaan ze je waarderen. Dus eerste CGTp doen en daarna begrip oogsten

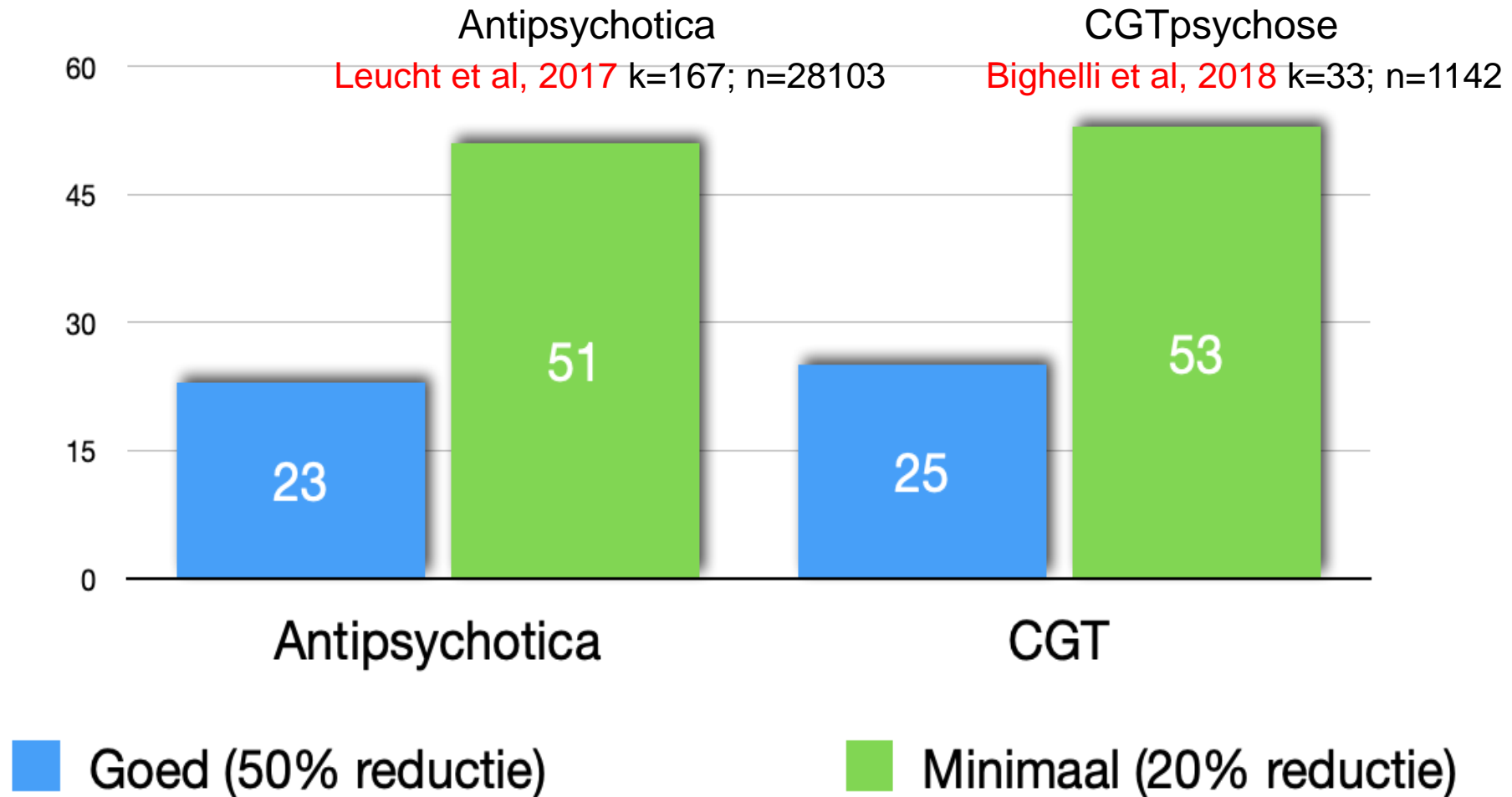
CGTp indicatie en contra-indicatie

- Bij psychose is AP PLUS CGTp geïndiceerd
- Er zijn geen contra-indicaties voor CGTp. Kan met alle comorbiditeiten uitgevoerd worden (PTSS, verstandelijke beperkingen, cognitieve beperkingen, persoonlijkheidsstoornis, verslaving, OCD, etc.)

Wet BIG regelt professionele autonomie

- Regiebehandelaar is geen hiërarchische functie
- Eindverantwoordelijkheid bestaat juridisch niet. Elke professie heeft eigen juridische verantwoordelijkheid
- Wet BIG regelt autonomie van beroepen in de GGz. Een andere professie kan daar niet intreden. Gz-psychologen stellen eigen assessment, behandelplannen en behandeling. [Zie competentieprofiel gz-psycholoog]
- Crisiswerk, andere taken en rollen vallen niet onder de competentie van de gz-psycholoog en zijn voor de psychiater en de verpleegkundigen, spv-en, politie en brandweer

Percentage response op positieve symptomen

Evidentie

- CGTp gelijkwaardig aan AP medicatie
- PTSS behandeling veilig en effectief, ook bij floride psychose en complexe PTSS
- COMET: effect op zelfbeeld en depressie
- Schema therapie: nog geen enkele evidentie bij psychose

Wet BIG regelt professionele autonomie

- Je competentie is belangrijker dan collega psychologen
- CGTp is geïndiceerd bij alle patiënten met een psychose ongeacht comorbiditeit en complexiteit
- Alleen de wet BIG begrensd je competenties, niet je collega's
- Doe CGTp bij psychose
- Doe Exposure of EMDR bij PTSD
- Doe COMET bij negatief zelfbeeld
- Doe de opleiding bij de VGCT! Daar wordt je pas echt een effectieve therapeut met een heldere beroepsidentiteit

Dank voor je aandacht!

Lukas Roebroek & Mark van der Gaag
lukas.roebroek@p3nl.nl

P3NL is de federatie van verenigingen van professionals in de
psychologische en pedagogische zorg

